

Често задавани въпроси във връзка с член 65

Как функционира трансграничното сътрудничество съгласно Общия регламент относно защита на данните (ОРЗД)?

В ОРЗД е заложено тясно сътрудничество между надзорните органи на Европейското икономическо пространство (ЕИП), за да се гарантира съгласуваното прилагане и защитата на правата на физическите лица по отношение на личните им данни в цялото ЕИП. Една от задачите им е да координират вземането на решения при случаи на трансгранично обработване на данни.

Съгласно т.нар. механизъм „обслужване на едно гише“ (член 60 от ОРЗД), който се прилага за случаи на трансгранично обработване, водещият надзорен орган (ВНО) действа като основно звено за контакт за администратора или обработващия лични данни по отношение на дадено обработване, докато засегнатите надзорни органи (ЗНО) действат като основно звено за контакт за субектите на данни на територията на своята държава членка. ВНО е органът, който ръководи процеса на сътрудничество. Той споделя съответната информация със ЗНО, провежда разследванията и подготвя проект за решение по случая, като същевременно трябва да си сътрудничи с другите ЗНО, за да постигне консенсус по него.

След изготвянето на проекта на решение, ВНО се консултира със ЗНО, което може да изрази своите относими и обосновани възражения срещу проекта за решение в срок от четири седмици (член 60, параграф 4 от ОРЗД).

Ако никой от ЗНО не възрази, ВНО може да пристъпи към приемане на решението.

В случай че поне един от ЗНО не е съгласен с проекта за решение, той може да изрази своите относими и обосновани възражения, както е посочено по-горе. Ако ВНО възнамерява да приеме възражението, той представя на ЗНО преразгледан проект. След това, ЗНО разполагат със срок от две седмици (член 60, параграф 5 от ОРЗД), за да изразят своите относими и обосновани възражения срещу преработения проект за решението.

Механизмът за съгласуваност се задейства, ако ВНО не възнамерява да се съобрази с възражението (възраженията) и следователно възникне спор относно проекта или преработения проект за решение, по който не може да бъде постигнат консенсус. Това означава, че ВНО е длъжен да отнесе случая до Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД).

В този случай, ЕКЗД ще действа като орган за решаване на спорове и в срок от един месец от отнасянето на въпроса ще приеме решение с мнозинство от две трети, което е задължително за ВНО и ЗНО (член 65 от ОРЗД). Този срок може да бъде удължен с още един месец, ако случаят е сложен. Когато ЕКЗД няма възможност да вземе решение в рамките на посочения по-горе срок с мнозинство от две трети, решението следва да бъде прието с обикновено мнозинство. Ако членовете на ЕКЗД не постигнат съгласие за решението, то ще бъде прието с гласа на председателя на ЕКЗД.

ВНО, а в някои случаи ЗНО, до който е подадена жалбата и който ще изпрати решението до жалбоподателя, трябва да приеме окончателното си решение въз основа на решението

на ЕКЗД, което ще бъде адресирано до администратора или обработващия лични данни и, когато е приложимо, до жалбоподателя.

Кой може да задейства механизма за разрешаване на спорове?

Механизмът за решаване на спорове трябва да се задейства, когато възникне спор между надзорните органи (НО) по време на процедура за обслужване на едно гише. ВНО е задължен да задейства тази процедура, когато не планира да се съобрази с относимите и обосновани възражения на ЗНО или счита, че възражението не е мотивирано или относимо.

Освен механизма за обслужване на едно гише, в случай че НО не поиска становище относно проекта на решение съгласно член 64 от ОРЗД или не се съобрази със становището на ЕКЗД, то всеки друг НО, както и Европейската комисия, може да задейства процедурата по член 65.

Случаят е представен на ЕКЗД съгласно член 65 от ОРЗД — какво се случва след това?

ЕКЗД ще разполага с един месец, за да приеме решение, когато случая е отнесен към него. Този срок може да бъде удължен с още един месец в зависимост от сложността на предмета. В рамките на този срок трябва да се приеме обвързващо решение с мнозинство от две трети.

Ако ЕКЗД не е могъл да приеме решение в рамките на този срок, той приема своето решение в срок от две седмици след изтичането на втория месец. В последния случай решението се приема с обикновено мнозинство.

Ако членовете на ЕКЗД не постигнат съгласие за решението, то ще бъде прието с гласа на председателя на ЕКЗД.

През този период процедурата за обслужване на едно гише е в ход и засегнатите НО не могат да приемат решение по случая, отнесен до ЕКЗД.

Към кого са адресирани решенията?

Всички решения, взети в рамките на механизма за разрешаване на спорове, се адресират до националните НО. Решението на ЕКЗД е задължително за тях.

Какво се случва след това?

След като ЕКЗД приеме решение, председателят на ЕКЗД уведомява своевременно съответните национални НО за решението.

Що се отнася до процедурите за обслужване на едно гише, ВНО или ЗНО, до които е подадена жалбата, трябва да приемат окончателното си решение въз основа на решението на ЕКЗД, което ще бъде адресирано до администратора или обработващия

лични данни и, когато е приложимо, до жалбоподателя. Това се извършва без необосновано забавяне и най-късно един месец, след като ЕКЗД е уведомил за решението си. ВНО и ЗНО уведомяват ЕКЗД за датата, на която администраторът или обработващият лични данни и жалбоподателят са уведомени за окончателното решение. След това уведомление ЕКЗД публикува решението си на своя уебсайт.

Окончателните решения на ВНО и ЗНО се вземат съгласно член 60, параграфи 7, 8 и 9 от ОРЗД. Те трябва да се позовават на решението на ЕКЗД и в тях да се уточнява, че ще бъдат публикувани на уебсайта на ЕКЗД. Към окончателните решения на ВНО и ЗНО се прилага решението на ЕКЗД.

Кога ще бъде публикувано решението на ЕКЗД?

ЕКЗД ще публикува собственото си решение на своя уебсайт след като ВНО или, в някои случаи, ЗНО, до който е подадена жалбата, уведоми ЕКЗД за датата, на която окончателното му решение е съобщено на администратора или обработващия лични данни и, когато е приложимо, на жалбоподателя.

Може ли НО да оспори решение на ЕКЗД по член 65 от ОРЗД?

Като адресати на решенията на ЕКЗД съответните НО, които желаят да ги оспорят, могат да заведат дело пред Съда на Европейския съюз в срок от два месеца от уведомяването.

Може ли администратор, обработващ лични данни, или жалбоподателят да оспори решение на ЕКЗД по член 65?

Решенията, приети от ЕКЗД въз основа на член 65 от ОРЗД, са „обвързващи“ за националните НО, тъй като те приемат окончателното си решение въз основа на решението на ЕКЗД. Те са насочени главно към националните НО и са задължителни за тях.

Когато решенията на ЕКЗД засягат пряко и лично администратора, обработващия лични данни или жалбоподателя, те могат да подадат иск за отмяна на тези решения пред Съда на ЕС в съответствие с член 263 от ДФЕС в срок от два месеца от публикуването им на уебсайта на ЕКЗД.

Без да се засяга това право съгласно член 263 от ДФЕС, всяко физическо или юридическо лице разполага с ефективна съдебна защита пред компетентния национален съд срещу окончателните решения, взети от НО, които пораждаат правни последици за това лице. Това право трябва да се упражнява в съответствие с приложимото национално законодателство.

Когато решение на НО, с което се прилага решение на ЕКЗД по член 65 от ОРЗД, е оспорено пред национален съд от субекта на данните или администратора/обработващия лични данни и се оспорва валидността на прилаганото решение на ЕКЗД по член 65 от ОРЗД, националният съд няма правомощието да обяви решението на ЕКЗД по член 65 от ОРЗД за невалидно, а трябва да отнесе въпроса до Съда на ЕС в съответствие с член 267 от ДФЕС.

Националният съд обаче може да реши да не отнесе въпрос относно валидността на решение на ЕКЗД до Съда на ЕС, когато физическо или юридическо лице е подало иск за отмяна на това решение пред Съда на ЕС, но не е направило това в срока, предвиден в член 263 от ДФЕС.

Съществуват ли други ситуации, при които може да бъде задействан механизмът за разрешаване на спорове?

Механизмът за разрешаване на спорове не се задейства само в случай че ВНО „не приеме за относимо и обосновано възражение на ЗНО или отхвърли възражение като неотнормимо или обосновано“ (член 60 от ОРЗД). Този механизъм може да бъде задействан и в конкретни различни случаи, предвидени в член 65, параграф 1, например когато са налице противоречиви становища относно това кой от НО следва да действа като ВНО.

Освен това при някои обстоятелства, изброени в член 64, параграф 1 от ОРЗД, всеки компетентен НО е длъжен да поиска становище от ЕКЗД, преди да приеме свой национален проект за решение (например, както преди да одобри нов набор от стандартни договори). Съгласно член 64, параграф 2 от ОРЗД всеки надзорен орган може също така да поиска становище от ЕКЗД относно съответствието на предложението с правната рамка по всеки въпрос, който има общо приложение или поражда последици в повече от една държава членка. Ако НО не поиска становището на ЕКЗД по случаите, изброени в член 64, параграф 1 от ОРЗД, или не се съобрази със становището на ЕКЗД, издадено съгласно член 64 от ОРЗД, всеки НО и Европейската комисия може да започне процедура за разрешаване на спорове по този въпрос съгласно член 65.

Както Съдът на ЕС е пояснил в решението си по дело C-311/18 (Schrems II) (точка 147):

„Що се отнася до изтъкнатото от комисаря обстоятелство, че предаването на лични данни на такава трета държава би могло евентуално да бъде предмет на различаващи се решения на надзорните органи в различни държави членки, трябва да се добави, че както следва от член 55, параграф 1 и член 57, параграф 1, буква а) от ОРЗД, задачата да следи за спазването на този регламент, по принцип е възложена на всеки надзорен орган на територията на собствената му държава членка. Освен това, за да се избегнат различаващи се решения, член 64, параграф 2 от посочения регламент предвижда възможността надзорен орган, който счита, че предаването на данни на трета държава като цяло трябва да бъде забранено, да поиска становище от Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД), който съгласно член 65, параграф 1, буква в) от същия регламент може да приеме решение със задължителен характер по-специално когато надзорен орган не се е съобразил с даденото становище.“